

INUIT ATAQATIGIIT

INATSISARTUNI



Nuuk 7. April 2015

Inatsisartut suleriaasianni § 37 naapertorlugu Naalakkersuisunut imaattunik apeqqute-qarpunga:

- 1. DMI-p uuliakoornissamut modeli maannakkut atugaa immap sikuanut paasissutissanik immersorneqanngitsuusoq ilumoorpa? Taamaassimappat, taava uuliakoornissamut modelimut immap sikuanut tunngasut qaqugu ilanngunneqartalissappat?**
- 2. Uuliakoornernut qanoq ittunut modelilortoqarsimava (soorlu uuliasiorluni qillineranut, umiarsuarnut ajutoortunut silalluunniit pissusiinut assigiinngissitaartunut modelit eqqarsaatigalugit?) Modelit taakkua assigiinngitsut avammut saqqummiunneqassappat?**
- 3. Modelit taakkua siullertut upalungaarsimasunit (ajutoorneq pereerpat) ator-neqassappat, imaluunniit pilersaarusiornermi aatsitassanullu ingerlassanullu annertuunut tusarniaasitsinerni aamma atorneqassappat?**
- 4. Upalungaarsimanerup maanna atuuttup naammanneranut naliliinissami modelit aamma atorneqassappat? Tassani sulisut atortullu – aammali atortut sumi inissisimani eqqarsaatigaagut (atortummi sumi tamaniinneq ajormata).**
(Inatsisartuni ilaasortaq, Naaja H. Nathanielsen, Inuit Ataqatigiit)

Tunngavilersuut

Namminersorlutik Oqartussat Dansk Meteorologisk Institutimut (DMI) uuliakoortoqassappat modelinut assigiinngitsunut atatillugu suleqatigiinnissamik isumaqatigiissuteqaqqammerput. Imartarput inuuniutigaarput, taamaattumillu uuliakoortoqarsinnaaneranut pinngitsoortitsisinnaaneq pingaarluinnartuuvoq. Taamaattumillu DMI-mut isumaqatigiissut alloriarneruvoq pitsaasoq.

Taamaattorli modelit maannakkut atuuttut immap sikuanut tunngatinneqannginnerannik tusaamasaqarnerput tupaallaatigaara. Tamanna ilumoorpat tamatuma tusagassiutigut nalunaarummi ilanngunneqarsimanninnera tupigusuutigaara. Tassanimi soorluuna akerlianik paasitinneqartugut. Uuliakoortoqassagaluarpammi immap sikua qanoq apeqqutaatigisoq nalunngilarput. Paasissutissap matuma ilumoorneranik ilumuunnginneranilluunniit paasisaqarnissarput iluaqutaassaaq.

Tamatuma saniatigut uuliakoornernut assigiinngissitaartunut modelinut suliarineqartunut annertunerusumik paasissutissinneqarnissarput soqutiginarpuvoq. Aasarimmi umiarsuaqqamit uuliakoornernit Avannaani qillinerup naggataasersornerani imaani itisuumi uuliakoortoqassappat allaaneruvoq.

Apeqqutima ullut suliffiusut qulit iluanni akineqarnissaat kissaatigivara.

DMI-p tusagassiutitigut nalunaarutaanit tigulaagaq¹:

“DMI uuliakoortoqassappat minutsit 15-nit iluanni sumiiffiit sorliit uuliakoornernit sunnerneqarnissaannut naliliisinnaasumik modeluteqarpoq. Kalaallit Nunaat isorartoqaaq, taamaanneranili uuliakoornernit sumiiffiit annertuut siaruaaffigisinnaavai taamatullu uumasut pinngortitarlu innarlerlugit. DMI-p uuliakoortoqassappat modeliani Namminersorlutik Oqartussat annaassiniarnissamik aaqquussigasuarsinnaapput ajutoornerullu annikinnerpaatinnissaa isumagisinaallugu. Aamma DMI Kalaallit Nunaanni silassamut, imaanut sikuanullu tunngatillugu annertunerpaamik ilisimaqartuuvoq – tassunga ilanngullugit immap sikuanut ilulissanullu ilisimasat, tassami assartuineq siullertut imaatigut ingerlanneqartarmat. Imaani silarluttumi sikup sarfamid anorimillu ingerlaartinneqarnera ilulissallu kinngullutik ersinngiusattunik iluliusanngortinneqarneri ulorianartorsioritseratarsinnaasuupput”.

Naalakkersuisut tusagassiutitigut nalunaarutaannit tigulaagaq²:

“Isumaqatigiissut nuannaraara. Suliaqarfimmini DMI nukittupput, imartatsinnilu avatangiisitta qulakkeernissaanut tunngatillugu pitsaanerpaat pisariaqartivissorneqarput”, Anda Uldum iluarinnilluni oqaaseqarpoq, erseqqissarpaalu uuliakoortoqassagaluarpat ajutoornerup annikinnerpaatinnissaanik piareersimanissamut ilungersuullugu sulissuteqarnissaq pillugu Naalakkersuisut neriorsuutiminnut isumaqatigiissutaasukkut naapertuutsitsisuunerat erseqqissarlugu.”

¹ Fuld længe: <http://www.dmi.dk/nyheder/arkiv/nyheder-2015/03/klimadata-og-vejrvinden-polstrer-groenlands-miljoe/>

² Dansk: http://naalakkersuisut.gl/da/Naalakkersuisut/Nyheder/2015/03/250315_dmi
Grønlandsk: http://naalakkersuisut.gl/kl-GL/Naalakkersuisut/Pisut/2015/03/250315_dmi